

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemana velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemana, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6. poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznanila (inzerati) se sprejemajo in velja trisopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izvenem nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 142.

Ljubljani, v četrtek 25. junija 1891.

Letnik XIX.

Državni zbor.

Z Dunaja, 24. junija.

Budgetna razprava.

(Osmi dan.)

Ker sem včerajšnje poročilo odposlal, predno je bil konec seje, moram danes nekaterih reči omenjati, ki so se pred sklepom godile. Poslanec Schneider je govoril za dispozicijski zaklad, rekši, da bi bil on še za večji znesek, kakor ga zahtevajo, ako bi se moglo doseči, da se vlada z njegovo pomočjo izvije iz rok židovskih časnika. Govor ministerskega predsednika, je zlasti poudarjal, da je antisemitom zaradi tega dopadal, ker so liberalni časniki tolikanj po njem udrihali. Podpredsedniku Ohlumeckemu to ni bilo kaj všeč in opominjal je govornika, da napadov na časnika kot prvosednik ne more dopuščati. Ko je pa Schneider modroval, da je hotelo židovsko časnika grofa Taaffeja pri dunajskem prebivalstvu razupiti, kakor da bi se bil zvezal z židi, in mu na ta način spodnesti nogi, so se levičarji groze tresli ter klicali: pojdemo vun! In hajdi so drli skozi vsa vrata na hodnike ter skozi šipe gledali v dvorano, kaj se godi. Ko so odhajali, zaklical jim je dr. Lueger: To je najbolje! Nikar se več ne vračajte! Schneider pa jim je prigovarjal: Le idite vun, z Bogom! Le malo jih je bilo ostalo v dvorani in se niso dali odpraviti, ko so nekateri begunci prišli nazaj jim prigovarjat, da naj tudi oni gredo za svojimi tovariši.

Ura je bila že skoraj polušestih popoldne, ko podpredsednik baron Ohlumecky sklence sejo z naznanilom, da gre predsednik dr. Smolka v toplice in da mu zbornica želi okrepčanja, ter da se vrne čvrst k nadaljnjemu delovanju.

V današnji seji govoril je kot glavni govornik proti dispozicijskemu zakladu nemški nacionalac dr.

Fuss. Prestavljal je Bismarcka kot največjega Nemca vseh časov in se hudoval, da so vladni časniki avstrijski napadali tega moža. Kdor vé, kaj Bismarck po svojem odstopu počenja, kako strastno sovraži Avstrijo, kako javno in na skrivnem hujska proti nam, kako nam še malenkostnih koristi ne privoščiči, ki bi jih imela naša država vsled najnovejše trgovinske pogodbe, se mora čuditi, da more avstrijski poslanec grajati vladne liste, ki varujejo čast in koristi naše države in odbijajo sovražne napade. V imenu svoje stranke je Fuss poudarjal, da tudi po izjavi ministerskega predsednika nima nobenega uzroka vladi zaupati, in da bode zaradi tega glasovala zoper dispozicijski zaklad.

Glavni govornik za ta znesek je bil grof Coronini Franc, ki je porabil to priliko, da je razvijal program svojega kluba, ker v splošnji razpravi ni prišel do besede. Laskavo je pozdravil levičarje, katerim je prišteval zaslugo, da so državi dali ustavo in ustvarili tudi § 19 (klici: ustvarili pač, pa ne izvršili) in da se sploh poganjajo za državne koristi. (Dobro na levi.) Grof Coronini in njegova stranka je pa tudi za narodno enakopravnost, zato obžaluje, da so v nekaterih deželah sicer velike šole ne z nemškim učnim jezikom, nekaterim deželam pa nečejo dovoliti paralelnih razredov z maternim učnim jezikom. (Dobro na desnici.) On in njegova stranka želé vsestranski napredek, ali dve reči ste, ki jih je treba rahlo prijemati, namreč, vera in narodnost. (Dobro na desnici.) V gospodarskem ozirju se strinja s prestolnim govorom, vendar pa ni zadovoljen, da vlada tako malo podpira dežele. Kadar gre za pobiranje denarja, je država prva na vrsti, kadar pa gre za izdavanje, naj pride najprej na vrsto občina, potem dežela, potem ne pride dolgo nič in še le potem se prikaže država. Vsled tega mora veliko dobrih in potrebnih naprav odpasti, ker jih dežela

in občina sami ne zmagujete. Želi torej obilnejših državnih podpor. Za Goriško zlasti priporoča pomoč zoper strašno bolezen pelagro, ki je hči glada in mati umobola, pa predlisko železnico, a kateri se je že dosti obravnavalo pod raznimi vladami, ne da bi se bila katera odločila za to za Goriško tolikanj potrebno železnično progo. (Dobro na desnici.)

Zadnji govornik je bil poročevalec dr. Meznik, ki je poudarjal, da glasovanje za ta znesek ali proti njemu ne pomenja ni zaupnice, ni nezaupnice do vlade, ampak da je enak vsem drugim zneskom državnega proračuna.

Za njim je poslanec Hauck predlagal ustno glasovanje; po zmoti so Poljaki podpirali ta predlog, in tako je prišlo do ustnega glasovanja, pri katerem je bil dispozicijski zaklad sprejet s 186 glasovi proti 51. Nasproti so glasovali Mladočehi, nemški nacionalci in antisemitje. Odsotnih je bilo 115 poslancev.

Pri troških za skupne zadeve se oglasi mladočeški poslanec dr. Vašatty in dobro uro govori o vnanji politiki. Dasi je bila zbornica skoro prazna in tihota velika, predsednik vendar ni mogel umeti govornika in ga je večkrat, ali brez uspeha, opominjal, naj govori glasneje. Izgovarjal se je, da mora varovati svoja pljuča, ker hoče govoriti dve uri, nekateri poredneži pa so trdili, da zaradi tega govori tako tiho, da bi ga ne slišal predsednik in ga ne motil, ali pa vzel celó besedo.

Za njim je dr. Lueger govoril o skupnih zadevah in priporočal vladi, da se poteza za naše koristi in ne uklanja ogerski vladi, ampak varuje samostojnost in veljavo naše polovice. Priporočal je konečno predlog v tem smislu.

Ministerski predsednik je odgovarjal govornikom ter gledé Vašattyja omenjal, da so njegove izjave gotovo le izraz lastnega mnenja, katerim mu

LISTEK.

Ponočni kralj.

Francoski spisal A. de Lamotte.

(Dalje.)

Sedmo poglavje.

Galerija slik.

Razven krasnega gradú rosescastle-skega, zidnega v grškem slogu in na čelu kinčanega z grbi plemenitega lorda, dal si je Pilferer sezidati v istem gaju manj dragoceno bivališče, katero je zval Prettyhouse, to je, ljubka hiša. — Načrt zánjo si je sam sestavil. — Pod zunanjo podobo priprostosti širila se je največja gizdavost in potratnost v notranji opravi. — Hiša ta je bilo štirivoglato poslopje, iz rudeče opeke sezidano, s špičastim pročeljem in je imelo v glavni fačadi, ravno v sredi, velike duri, nad njimi dvojno okno z dolgimi križi, kar je spominjalo na obliko cerkvenih oken iz trinajstega stoletja. Na desnem koncu te kocke dvigal se je stolp z zastavo plemenitih lordov. Bila je pol-rudeča, pol-zelena in je imela v sredi grb z napisom: „Meč je moč!“ — Ta v teh prostorih tolikrat ponavljan izrek ni bil lastnikova iznajdba, ampak ga je podedoval prvi lastnik sedanjega rodú od „klativiteza“ Cromwellovega časa.

Podoba tega pradeda, — pijanca prve vrste, nizkega čela, rudečega nosú in potuhnjeneza pogleda, — visela je v slatem, krasnem okvirju nad

cerkveno omaro, kinčano s krasnimi, izrezljanimi ornamentí, skozi katere so se blestéli zlati kelihí, kadilnice, — umeteljna dela iz čistega srebra — in druge dragocenosti: — plen oropanih cerkvá in samostanov.

Drugi dan, ko je vikarij bil pri jetniku, pretaklo je bilo baš osem dnij, kar je bival lord v „ljubki hiši“. Letni čas je bil še hladen, vreme vlažno. Lordu je bilo dolg čas, tožilo se mu je po blatnih cestah londonskih, po megli Themse-a, parlamentu in družbah. Tako bogat v gvinejah, kakor bóren v idejah, občutil je stoprav sedaj svojo ničevost, — ter tožil o praznoti, ki mu pólni glavo, odkar ne more občevati z ljudmi svoje vrste. Zal, da mu njegova plemenita gospa Ophelija ni umela pomagati v tej nadlogi. Bila je visoke rasti, — lepa, — plavka. Premišljeno je posedala, — počasi, „veličastno“ postopala je po dvorani. Pri vsakem smehljaju pokazala je lepo vrsto snežno-belih zob. Rajša bi bila utónila, nego prosila pomoči gospoda, ki jej ni bil prej v „popolnej obliki“ predstavljen.

Tej lepej sohi manjkala je jedina reč — duhovitost; a na to ni gledal lord Pilferer.

Po smrti svojega očeta je bil izvoljen v parlament, v katerem je zastopal mesto Keenmare-a. Da je bil izvoljen, podkupil je vse podkupljive duše. Vsled tega premagal je nesrečnega nasprotnika s 33 glasovi ter se vsedel kot izvoljenec v westminstersko palačo. Sevédá ga je ta sedež veljal 300.000 frankov.

Istega dné pridobila si je Irska v parlamentu novega sovražnika. Tory-minister se mu je bil nasmehnil, in ko se je lady Ophelija pripeljala iz gledališča, šel jej je nasproti, podal jej roko in rekel: „Oj, ljuba moja! Dan, kojega sem zasedel ta stol, bil mi je naj srečnejši v življenju!“

„Oh yes!“ rekla je gospa, „oh yes, my dear!“ In še jedenkrat sta si posegla v roki: „Oh yes, oh yes!“ — Nikoli se nista bila še pristrčneje pozdravila.

Od tega dné smehljali sta mu vedno sreča in slava. V plačilo njegove udanosti in natančnosti podelila mu je kraljica Viktorija posel in naslov sodnika v Killarny. — Ta posel mu je jako ugajal. V času, ko je bival v „ljubki hiši“, bila mu je najljubša zabava, kaznovati one, ki so v čem prelomili njegovo postavo, ali razžalili njegovega namestnika Jana Pressmanna. Tri dni zapora, kdor mu je odtrgal cvetko na vrtu; osem dnij, kdor je izpustil vánj kozo ali prašiča; štirinajst dnij za nespodobno besedo v gostilni, tikajočo se njegove osebe; tri mesece, kdor mu je ubil kunca.

Visoki postavodajalec se ni učil zakonika; naredil si ga je sam po svoji volji in pravici.

„Vidite,“ dejal je plemenitej Opheliji, „rojen sem za vladanje, in jako me čudi, da me najvišji predstojnik še ni poklical k sebi; boljsega ministra od mene ne dobi!“

„Oh yes!“ odgovorila je gospa Ophelija.

(Dalje sledi.)

zaradi tega ni treba posebej odgovarjati. V dolžnost pa si šteje braniti ogersko vlado, katera je v vedni prijateljski zvezi z našo vlado in ki se sama ne more braniti proti napadam. Vse reči gledé skupnih razmer se godé po obojestranskih dogovorih, pri katerih naša vlada strogo varuje koristi naše polovice. V tem pa se strinja z govornikom, da naj bo naša država čedalje močnejša in mogočnejša, da bodo vnanj države iskale njene zveze in njene podpore.

Govoril je še S u e s s in se potegoval za moč in veljavo naše države, potem je mladočeški poslanec T i l š e r naznanjal v imenu svojega kluba, da je Vašatty res govoril le v svojem imenu. Za njim je bila sklenjena razprava, pa oglasil se je še D e m e l, ki je strastno oporekal predlogu poslanca Luegerja in predlaga, prestop na dnevni red. Predsednik baron C h l u m e c k y je na to rekel, da je sicer že naznanil, da se ta zadostno podpirani predlog izroči budgetnemu odseku, da bo pa vsled Demelovega odgovora vprašal zbornico, kaj naj se zgodi s tem predlogom. Formalno to ni bilo opravičeno, ker po opravljenem redu predsednik ne more več preklicati svoje razsodbe in Lueger je imel prav, ko je v imenu volilcev protestiral zoper tako ravnanje in kratenje parlamentarne svobode, ali ko je prišla po govoru Vašattyja in poročevalca reč na glasovanje, bil je nasvèt Luegerjev z veliko večino odklonjen, ter se ne izroči budgetnemu odseku.

Na vrsto je prišlo sedaj ministerstvo notranjih zadev, pri katerem so do zdaj govorili K r a u s, D o b l h a m m e r in J a n d a, za katerim bo menda konec današnje seje, in pridejo drugi govorniki še-le jutri na vrsto. Ko bo rešena razprava o centralu notranjega ministerstva, se prične razprava o zakonu gledé izjemnih določb za socijalistična društva.

Interpelacije.

V večerajšnji seji izročil je poslanec N a b e r g o j interpelacijo, v kateri finančnega ministra vpraša, zakaj so se navodila gledé odprave proste luke v Trstu objavila samo v nemškem in italijanskem, ne pa tudi v slovenskem jeziku? Dalje vpraša, ali hoče minister svojim uradom zaukazati, da napravijo povsod tudi slovenske napise in da s slovanskimi strankami izključno občujejo v slovanskem jeziku?

Dr. W e b e r vprašal je učnega ministra, ali hoče skrbeti za nujno zidanje posebnega poslopja za nemško gimnazijo v Olomucu in pretresati tudi zidanje poslopja za tamošnjo učiteljsko pripravnico?

Poslanec H a u c k bi rad vedel, če misli vlada skoraj predložiti zakon, s katerim bi se odpravil kolek za odpoved stanovanja?

Za deželo Koroško vprašal je S t e i n w e n d e r poljedelskega ministra, zakaj je ustavil agrarična dela na Koroškem in mar misli izdati odredbo, s katero bi zaradi cenejšega izvrševanja geometričnih del zaukazal praktični potrebi primernejša določila?

Delavsko vprašanje.

Okrožnica papeža Leona XIII.

(Dalje.)

11. Ozir na večnost. Revež in bogatin.

Kdo bo tajil, da se odstrani obstoječi razpor z vsemi uzroki, ako se odločno izpolnjujejo te zapovedi? — Toda cerkev, ki hodi za svojim božjim Učnikom in Vodnikom, ima še više namene. Cerkev ima še druga določila, npravno veliko bolj popolna in s temi skuša kolikor moč približati bogatine in reveže, da bi si bili prijazni in dobri med seboj. — Nepristransko in pravično bomo o sedanjem življenju sodili le tedaj, ako zanj kot merilo vzamemo prihodnje, večno življenje. Ako namreč ne bi bilo prihodnjega življenja, tedaj bi se izgubil pojem npravnih dolžnosti in naše življenje bi bilo za naš razum temna in nerazvozljiva uganjka. To nam torej že pravi pamet sama; to nam pa zatrjuje ob enem tudi vera, ki uči kod podlago vere nauk, da se še le po dokončanem časnem življenju začne naše pravo življenje. Zakaj Bog nas ni ustvaril za prazne in minljive dobrote sedanjega časa, marveč za večne, nebeške dobrote, in zemlje nam ni odbral v pravo bivališče, marveč kot kraj, kjer nam je dostati naše pregnanstvo.

Ali ima človek obilico bogastva ali drugih posvetnih dobrot, ali pa jih nima, to nič ne odločuje za večno srečo; toda mnogo je na tem: kako porabljam te stvari. Jezus Kristus nam s svojim „bo-

gatim odrešenjem“ ni nikakor odvzel trpljenja in križa, ki nas spremljata na potu življenja, pač pa je dosegel, da nas trpljenje vnema za krepost, da si z njim nabiramo zasluženja in da nikdo ne bo deležen večnega plačila, kdor ni za Gospodom stopal po križevem potu. „Ako bomo z njim trpeli, bomo tudi z njim kraljevali.“ Čudovito pa je s svojimi radovoljnimi mukami in bridkostmi olajšal ves naš trud in trpljenje. Ne le s svojim vzgledom, marveč tudi s svojo krepilno milostjo in z ozirom na večno plačilo nam lajša naše težave, da jih ložje prenašamo. „Zakaj naša sedanja kratka in lahka nadloga nam pripravlja neizmerno visoko, večno čast, katera vse preseže.

12. Miloščina.

Cerkev torej opominja vse s časnimi dobrotami oblagodarjene, da bogastvo ni brez težav ter da nič ne pomaga za večno življenje, pač pa mu celo škoduje. Posebne grožnje Jezusa Kristusa, namenjene bogatinom, bi jih morale napolniti s strahom, kajti oster odgovor bodo morali dati večnemu Sodniku, kako da so rabili darove sedanjega življenja. O porabi bogastva oznanjuje cerkev važen in vpliven nauk, katerega je le od daleč slutila paganska posvetna modrost; ta nauk cerkev popolno jasno določuje in, kar je še več, ga tudi v dejanju in življenju spolnuje, nauk o dobrotelnosti, o miloščini.

Ta nauk se naslanja na razliko med pravičnim imetjem in pravično vporabo imetja. Zasebna last, kakor smo videli, korenini v naternem redu. Imetje rabiti, seveda le v mejah pravice, to ni le vsakemu posameznemu dovoljeno, marveč je v človeški družbi tudi potrebno. „Dovoljeno je,“ pravi sveti Tomaž, „da ima človek imetje, ki je ob enem tudi potrebno za človeško življenje.“ Ako vprašaš, kako se mora rabiti imetje, odgovori ti cerkev z besedami istega cerkvenega učenika: „Človek mora imeti zunanje reči ne kot lastnino, marveč kot skupno last in se mora po tem tudi ravnati; da namreč od svojega imetja tudi potrebnim rad deli. Zato pravi apostol: „Zapovej bogatim tega sveta, da radi dajejo in dobrote skazujejo.“

Seveda ni nikdo dolžan, za življenje potrebnega utrgovati sebi ali svojim domačim zato, da bi pomagal bližnjemu. Celo te dolžnosti nima, da bi se zaradi miloščine odrekel stanu primernim in dostojnim troškom. „Nikdo namreč ni dolžan,“ da zopet spregovorimo s sv. Tomažem, „živeti na neprimeren način.“ Ako imaš pa več, nego ti treba za živež in stanu primerno življenje, tedaj si dolžan, trpečim bratom od svoje obilnosti deliti miloščino. „Kar imate odveč, dajte ubogim!“ beremo v sv. evangelju.

Te dolžnosti seveda ne tirja pravica, razven v skrajni sili, pač pa krščanska ljubezen, in zato se tudi ne more izsiliti sodnijskim potom. Potrjuje jo pa krepkeje, bolj nego vsi posvetni postavodajalci in sodniki, večni naš Sodnik, kateri mnogovrstno priporoča milosrčnost: „Blažje je dajati, nego jemati,“ in ki naznanja, da bo na sodnji dan sodil, kako da so ljudje delili miloščino ali jo kratili, kakor da bi jo bili njemu samemu delili ali kratili. „Kar ste mojemu najmanjšemu bratu storili, to ste meni storili.“

Ako vse v kratkem posnamemo, rečemo: Kdor koli ima od Gospoda Boga obilnejših darov, bodisi telesnih in zunanjih, ali pa duševnih, prejel jih je obilno zato, da jih obrača kot darove božje previdnosti v svojo pravo korist, pa tudi v korist svojega bližnjega. „Kdor je prejel v dar razum,“ pravi Gregor Veliki, „obrača naj ga v plodonosen poduk; kdor je prejel bogastvo, gleda naj, da ne čaka z dobrotelnostjo; kdor je v navadnih rečeh skušen in izurjen, porablja naj svoje moči v blagor bližnjega.“

Revne pa cerkev uči, da revščina v očeh večne resnice ni najmanjša sramota, da ni nečastno delo z rokami pridobivati si živeža. Kristus naš Gospod je to potrdil z vzgledom in dejanjem, ker je zaradi nas „postal ubog, ko je bil bogat“ in ki je hotel, če tudi Sin božji in Bog sam, da so ga imeli za tesarjevega sina in da je tudi mnogo let v svojem življenju opravljal telesna dela. „Ali ni ta tesar sin Marije?“ — Kdor resno premišljuje ta nebeškolepi vzgled, razumel bo ložje, da se skriva prava cena in imenitnost človekova v npravnem življenju, v kreposti in da je krepost jednako pristopna vsakemu, najnižjemu in najvišjemu, bogatinu kakor revežu, in da nas nič drugega ne pripelje v nebesa, kakor čednost in zasluženje.

Da, ljubezen božja se še nekako lepše kaže do ubogih in nesrečnih: Jezus Kristus revne imenuje

srečne, vabi k sebi vse, ki so obloženi s težavami in bridkostmi, da jih tolaži; zaničevanim in preganjanim skazuje On prav posebno naklonjenost. Te resnice morajo imovitim in imenitnim krotiti vsako predrznost, revne pa utrjevati v srčnosti; bogatim narekujejo prijaznost do ubogih, revnim pa skromnost. S tem se zasipa socijalno brezdnost med revnimi in bogatimi in na obeh straneh se vzbujajo prijazne, spravljive misli.

Toda, ako si krščanske npravne zapovedi pridebé popolno veljavo, ne bo samo spravljivih misli; oboje bo vezala tudi bratovska ljubezen. Živeti bodo namreč v prepričanju, da je skupen Oče v nebesih ustvaril vse ljudi in vse odločil za isti namen, dobrim večno plačilo, ki je Bog sam, kateri jedini more ljudi in angelje osrečevati s popolno srečo. Tedaj razumejo, kaj pomeni: Jezus Kristus nas je vse enako odrešil s svojim trpljenjem, vse povzdignil v isto čast otrok božjih; prava duhovno-bratovska vez je med njimi in med Kristusom Gospodom, „prvorojenim med mnogimi brati“, vedeli bodo, da so posvetno imetje in darovi zemlje vsi skupna last velike človeške družine in le kdor se sam skaže nevrednega, izključen bo od dedine nebeške sreče. „Ako smo pa otroci, smo deleži, deleži sicer božji, sodeleži pa Kristusovi.“

To so po krščanskih nazorih temeljni nauki človeških pravic in človeških dolžnosti. — Ali bi ne ponehali v kratkem času vsi prepiri, ko bi si te resnice popolno veljavo pridobile v človeški družbi?

(Dalje sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 25. junija.

Notranje dežele.

Položaj. Redka čast je zadela levičarje. Poljski listi letos jako obširno priobčujejo njih govore. Posebno so obširno posneli Wurmbbrandov in Plenerjev govor. To je pač jasno znamenje in kaže, kje imajo Poljaki sedaj svoje srce. — „Grazer Volksblatt“ pa priznava, da je Plener letos jako zmerno govoril, in da je nekako pozivljaj konservativce, da naj le predložé z nova svoje predloge o reformi ljudske šole, samo da ti predlogi ne smejo predalet segati. Ko se je Plener tako izjavil, morajo pač katoliški listi malo zmerneje pisati in počakati, kaj porekó konservativni poslanci. Ta list štajarskih konservativcev pač položaj malo preoptimistično sodi. Od levičarjev nemamo v verskem oziru nič dobrega pričakovati. Levičarji bi utegnili iti k večjemu tako daleč, kakor Gauč v znani predlogi v gospodski zbornici. S tem se seveda katoliška stranka zadovoljiti ne more.

Vlada in nova večina. „Montagsrevue“, ki dobiva navodila iz vladnih krogov, vé povedati, da bode zveza mej vlado in novo večino, obstoječo iz Poljakov in levičarjev, tesnejša, nego je bila zveza mej vlado in prejšnjo večino. — Nam se to tudi zdi precej verojetno. Grof Tsaffe v resnici nikdar ni bil posebno naklonjen desničarjem, srce ga je vedno vleklo na levo stran. Ze davno bi se bil približal levici, da je le marala zanj. Ali vlada bi pa morala pomisliti, da jo tudi sedaj Plener iz prijaznosti ne podpira. Levica bode le skušala vlado popolnoma odtujiti od desnice, potem ji bode pa pokazala zobe. Plener in tovariši še nikakor neso popustili želja po ministerskih portfeljih.

Levica in protisemiti. Prva skrb levičarjev bode, kakor se kaže, da kolikor se da potlačijo protisemitsko gibanje, sedaj ko so prišli do večje veljave. Neizmerno slavo pojó vsakemu, kdor se izvavi proti antisemitom, bodi tudi sicer še tako konservativen. S tako dvomljivo hvalo obsuli so grofa Coroninija zaradi njegovega govora v državnem zboru. Levičarji spoznavajo, da so protisemiti njih najnevarnejši sovražniki, ker so gospodarski organizovali srednje stanove proti židovskemu kapitalizmu. Oni vedó, da bi židovski liberalizem ne imel nebeških zaprek, če bi se le gmotno uničili srednji stanovi. Pripravljani so raznim drugim strankam marsikaj prijenjati, da bi jih le podpirali proti knezu Liechtensteinu in njegovim tovarišem. Plener je najbrž le zato v državnem zboru bil proti konservativcem prijazen, da bi napravil polagoma mej njimi in protisemiti razkol. Nadejamo se, da bodo vsi konservativci za časa spoznali levičarske nakane in se ne bodo dali speljati na led.

Vnanje države.

Turčija in Bolgarija. Bolgarski zastopnik v Carigradu, Vulković, je dal svojo ostavko. Stambulov je baje očital Vulkoviću, da si ne zna dobiti dovolj vpliva, ko ga neso povabili k obedu povodom obrezovanja princev, h kateremu so bili pozabljeni vsi diplomati in več družih veljavnih oseb. Vulković je odgovoril Stambulovu, da njega Porti iz ozirov na Rusijo ni kazalo vabiti, da pa on odstopi, če misli vlada, da dobro ne zastopa bolgarskih interesov. Ko je veliki vezir izvedel, da je Vulković dal ostavko, se je obrnil do Stambulova, da naj Vulkovića obdrži v Carigradu. Stambulov pa tudi ni voljen, vsprejeti ostavke, ali Vulković je ne mara

umakniti. Njegova ostavka boče pa vlado bolgarsko pripravilo v kaj neprijetni položaj, zakaj sposobnega naslednika mu ne boče lahko dobiti.

Rusija in Francija. Francoski list „Siècle“ skuša oporekati, da bi bila Francija Rusiji ponudila zvezo. Sevèda temu oficijoznemu dementiju ne smemo pripisovati posebne veljave, saj znamo, kaj vse diplomacija dementuje, èe jej ne ugaja. Ta dementi je pa tudi že malo pozen, vsaj se že precèj èasa govori o tej zadevi.

Francoska zbornica. Hud dan je bil dne 22. t. m. za francosko ministerstvo. Zaèela se je bila debata o znani melenitni aferi. Ko je sodišèe oba krivca obsodilo v večletno jeèlo, hotelo je več poslancev vedeti, kako da se dotiènika, ki sta izdala razne načrte in tajnost menilita nista poprej pozvala pred sodišèe. Vojni minister je vojno upravo opravièeval, kolikor je mogel. Delal je razlike mej zapnimi in tajnimi pismi, da bi se le izvlekel iz zadrege, koncèm pa še pristavil, da sedanji zakon proti vohonstvu ne zadošèa, da ga je treba pricoostriti. Vse njegovo opravièevanje je bilo jako nesreèno in bi ne bilo imelo zaželenega vspeha, da mu nista dva Boulangerjeva pristaša nehote prihitela na pomoè. Napadala sta tako vlado in sploh vse, da je večina zbornice potem vladi samo zato izrekla zaupanje, da bi se Boulangerjevi pristaši ne mogli ponašati, da so zmagali.

Demisijska Maybachova. Zopet je šel jeden minister, ki je sodeloval z Bismarckom, to je minister javnih del Maybach. Sedaj ostane jedino še podpredsednik pruskemu ministerstvu Bötticher izza Bismarckovega èasa, na drugih sedežih sedé pa tudi novi možjè. S premembo oseb je pa prišel nov duh v prusko upravo, ki je malo bolj demokratièen, nego je bil poprej. Kako da ta nov duh vpliva, pokazalo se je bilo v pruski gospodski zbornici, ko je sam Puttkamer zagovarjal premembo občinskega reda, s katerim se veleposestnikom prikrajšajo pravice. Pod Bismarckom bi ta mož bil gotovo se protivil z vsemi moèmi taki reformi. Za plaèilo, da se je sprijaznil z novim duhom, je pa dobil nadpredsedništvo pomersko.

Portugalska in Anglija. Govori se, da Portugalci v kratkem več svojih posestev v južni Afriki prodado Angležem. Spoznali so, da jim ta posestva premalo donašajo. Sedaj bi morali graditi železnice, ki bi pa koristile v prvi vrsti le angleški trgovini. Portugalski kapitalisti že premišljujèe, kako bi se obvarovali škode. Portugalska mozambiška družba je vsprejela že v odbor dva èlana angleške južno-afriške družbe, da se tako polagoma obe družbi spojitè. Ker družbi sedaj ne bodete nasprotovali druga drugi, je pričakovati, da se lepše razvijata, in bodo tudi portugalski delničarji na dobièku.

Izvirni dopisi.

Iz Ljubljane, 23. junija. (Ali je narodna napredna stranka katoliška?) [Konec.] Ako morda misli ta stranka, da je njeno katolièanstvo pravo, družih pa prenapeto, prisiljeno, je pred vsem vprašamo: Kje pa je njeno katolièanstvo? Je blizu tako, kakor otrokom popisujejo strah, da je v sredi votel, okrog kraja ga pa nič ni, ali po Veithovem: Ein Messer ohne Klinge, welches kein Heft hat. A da bomo zopet resni, je znano, da je katolièanstvo le eno, in to je rimsko, ali kakor se nasprotnikom poljubi reèi, ultramontanstvo; vsako drugo verespoznanje, bodisi starokatolicizem, galikanizem, febronianizem, je le laži-pseudokatolicizem. Prava cerkev in vera je le ena, kakor je le en Kristus, ki pravi: Jaz sem pot, resnica . . . kdor ni z menoj, je zoper mene; nebo in zemlja bota prešla, moje besede pa ne bodo prešle. Aut Christus fallitur, aut mundus errat. Bern.

Dovelj je dokazano, da nova napredna stranka ni katoliška, in se je nihèe, kdor ima katoliško preprièanje, ne sme udeležiti, ker s tem slabò podpira, dobro podira, ljuliko seje, pšenico ruje.

Res milovanja vreden katoliški slovenski narod! Pomisli in preudari dobro in na vse strani, ali hoèeš poslušati te nove uèenjake, kateri sami resnice ne poznajo in božje poslance èrnijo, ali pa svoje goreèe duhovnike, ki so se učili razodete resnice neutrudno veliko let, in imajo oblast in poslanstvo od zgorèj? Spomni se srènih Makabejcev, ki so se neustrašeno borili za vero in narodnost, in po vzgledu vodje Matatija reci: Ako vsi odstopijo od postave (vere,) jaz in moja hiša ji ostanemo zvesti do smrti.

H koncu še omenimo, da je „Slov. politično društvo“ tudi celò nepotrebno. Saj imamo Slovenci že prav veliko društev za vsakovrstne namene, na pr. za narodnost imamo „Citálnice“, „Slov. Matico“, „Pisateljsko društvo“ itd.; za verske namene „Katoliško društvo“, „Družbo katoliških rokodelskih pomoènikov“, „Detinstvo“ itd. Za kmetiške in go-

spodarske namene staro vnoviè oživljeno „Kmetijsko društvo“ z raznimi èasniki, na pr. „Novice“, „Kmetovalac“, „Slov. Gospodar“; za petje „Glasbeno Matico“, „Slavca“; za druge zabave „Dramatièno društvo“; za podporo revnih: „Vincencijevo društvo“, „Podporno društvo za katol. duhovnike“; za posojila razne posojilnice; za politično življenje „Katol. politično društvo“, osnovano na narodni in katoliški podlagi, in v tem oziru paè ni treba drugega, kateri bi le razpor delal, ljudi motil in slepil in vspešno delovanje „Katol. političnega društva“ oviral.

Vprašam torej, ali je potrebno poleg „Katol. pol. društva“ med Slovenci še drugo politično društvo, katero bi imelo delovati v ravno ta namen: za vero, dom in cesarja, in je torej odveè, ali pa ima drugaèni nasprotni namen, zoper vero in narodnost, in zato bilo bi ne le nepotrebno, temveè škodljivo? Zato vprašam in na odgovor pozivljam vse omikane in neomikane, naj mi imenujèe in pokažèe le euèga iz preprièanja katoliškega Slovenca, kateri bi sedaj tako društvo in stranko za potrebno spoznal? Kake in katere razloge ima za takega neugodnika? Ako bi utegnil reèi, da je sedanje „Katoliško politično društvo“ premalo razširjeno, premalo delavno, naj je širi, pristopi in deluje, in društvo mu bo hvaležno; novega spaèka pa nobeden zaveden katolièan ne more zagovarjati, in nobeden vesten katolièan ne more podpirati, le napuhnjena sebiènost in verski indiferentizem ga je skoval. Ako sedaj noèete tega spoznati, vas bo sodila pravièna prihodnost in po zasluženju obsodila. Dixi.*

Iz Vipave, dné 24. junija. O „Alozijevem slavju“ vam gotovo dohajajo sporoèila od vseh strani. Pri nas imamo namreè za take in jednake slavnosti prav posebno lepo priložnost v veliki božjepotni cerkvi Matere Božje v Logu. Tù sem vedno in vselej prihaja vse od blizo in daleè. In tako je bilo tudi sedaj.

Šolarji vipavski, šturski in slapenski so opravili v tridnevnici prvo sveto spoved. Na dan svetega Alojzija pa so sprejeli sposobni prvo sv. obhajilo. Popoldne je pohitela vsa omenjena mladež s svojimi uèeniki skupno z zastavami v Log, da se izroèi v varstvo svojega zašèitnika. Ondi so se slovesno odpele lavretanske litanije. Pomagali so pri tem, kakor skoro vselej ob takih prilikah, dobro izvežbani vipavski in šturski pevci. Šolska mladež pa je pogumno odgovarjala pod vodstvom è. g. Permeta, ki je pokazal v tej zadevi vso svojo spretnost. Nehotè se je polastil blag èut poslušalca, ko je izmed toliko mnogobrojnega ljudstva èul toli navdušeno petje iz nedolžnih otroških ust. Po dokonèanih litanijah je podelil preè. g. dekan blagoslov vsi pričujoèi mladini po rimskem obredniku. Prav ganljivo je bilo videti, kako so prinašale matere svoje otroèièe tu sem, da jih za vselej izroèèe v varstvo anglejskega mladenièa. In tako je bilo tudi prav!

Na to je hitelo vse občinstvo na prosto, koder je hotela oèitno nežna mladina izkazati èešèenje svojemu zagovorniku, sv. Alojziju. Žalibog, da se jej je ta blaga želja vresnièila le deloma. Ljudstva je bilo namreè od vseh strani toliko prišlo skupaj, da se ni moglo več vkrotiti. Jako lep in obširen vspored, obstojeè iz petja, deklamacij in primernih predstav, se je moral pretrgati. Mladina se je razšla po svojih skupinah in oddelkih, koder se je po svoje zabavala dalje. Otroško veselje je prikipelò do vrhunca, ko so zagledali, koliko gostijo da so jim priškrbele mladino ljuba tržke gospe in gospice. Le-té, með katerimi moramo pohvalno omeniti truda in vstrajnosti gospej Mayerjeve, Nosanove in Ložarjeve z gospicama, so v prav kratkem èasu nabrale toliko prostovoljnih darov pri dobrosrènih tržanih, da je kruha, kave in èrešenj sleherni šolar dobil dovolj. Spomin na ta dan gotovo ne izgine iz sre hvaležne mladine.

* Ne morem se zdržati, da bi pri tej priliki ne omenil izvrstnega katoliškega shoda v Gradcu. Ako pogledamo izvrstne govore mil. knezoškofa Napotnika in dr. Serneca, ki sta govorila tudi o veri in narodnosti in jih primerjamo govorom dr. Tavèarja in dr. Bleiweisa pri zboru „Slov. polit. društva“, kako ogromen, velikanski razloèek vidèj! Oba štajerska govornika sta gorela za katoliško vero in narodnost, iz obeh govornikov puliti blaga, iskrena ljubezen. Ako pa bereš govore dr. Tavèarja in dr. Bleiweisa, ne govori iz njih drugega, kakor napuh in strast; vsak stavek ni drugega, kakor puha hvale samega sebe in zanièevanje in žaljenje bližnjega. In taki matadorji hoèèejo biti vodje slovenskemu narodu? O ubogi narod!

Dnevne novice.

(Petindvajsetletnica bitke pri Kustoci.) Tukajšnji veteranci so imeli danes ob 10. uri v cerkvi sv. Jakoba slovesno èrno sv. mašo za padle junake pri Kustoci. Slovesno mašo je daroval preèast. kanonik g. Andrej Zamejic.

(Cepljenje koz v Ljubljani.) Tukajšnji mestni magistrat naznanja, da se bodo vsaki èetrtek popoldne ob 3. uri brezplaèno stavile koze v mestni dvorani v Ljubljani.

(V Škofji Loki) ni bilo vèeraj navadnega živinskega semnja na kresni dan zaradi živinske bolezni na parkljih, ki se je, žal, tudi zatrosila na Gorenjsko.

(Kaznjene ubèal.) Na kresni dan dopoldne ušel je neki kaznjene, ki je delal na polju pri Poberši v mariborskem okraju, a vjeli so ga takoj v Brezji in privedli v mariborsko kaznilnico.

(Posebni vlak v Prago k razstavi.) katerega priredi g. Jos. Paulin v Ljubljani, Marijin trg št. 1, odide jutri v petek, dné 26. t. m. iz Ljubljane toèno ob 5.30 popoldne, iz Zidanega mosta ob 7.30 zveèer, iz Celja ob 7.58 zveèer, iz Maribora ob 10.19 zveèer, iz Gradca ob 12.24 popoldni, z Dunaja ob 8.25 zjutraj, iz Brna ob 1.10 opoldne, dohod v Prago v soboto dné 27. t. m. ob 5. uri popoldne. Vožni listki, ki imajo veljavo do vštetega 24. julija, dobivajo se še v pisarni za potovanje g. Jos. Paulina v Ljubljani. Ker je cena vožnji dokaj nizka, porabil naj bi vsakdo ugodno to priliko, da si ogleda vzgledno razstavo, koju so priredili severni nam bratje èehi.

(Ogenj v Šentjanžu na Dolenjskem. Kresni dan ob polu 3. uri naznanil nam je „plat zvona“, da gori. Ogenj se je urno širil in takoj sta bili v plamenu dve hiši, gospodarska poslopja in kozolec. Sreèa velika, da je bilo to po dnevu, ker ljudje so naglo pritisnili in brizgalnica je dobro delala. Rešili so najrevnejšemu kmetu kozolec, ki se je že v nemal, in mu otili tudi druga poslopja. Pri jedni hiši, kjer ni bilo razven treh otrok nikogar domá, zgorel je otrok dve leti star, ki je spal na podu; zgorela je vsa živina: dva konja, dve govedi, dva prašèa. Zgorela mu je tudi mrva in detelja v kozolecu. Revež ni bil nič zavarovan in je usmiljenja in podpore vreden in potreben.

(Deželni glavar štajerski in Slovenci.) Deželni glavar štajerski grof Wurmbraud, katerega so do sedaj smatrali kot zmernega Nemca, pokazal se je v državnem zboru kot strastnega nasprotnika Slovanov. Oèital je èehom na severu veleizdajske namene in jednako Slovincem na jugu. — To je paè najhujše nezasluzeno oèitanje, ki more zadeti avstrijske Slovane. Teh napadov grofa Wurmbrauda si pa skoro ne moremo razlagati, ako pomislimo, da je on glavar v deželi, ki ima tretjino prebivalcev Slovencev vsikdar zvestih in lojalnih podanikov, èesar o druge narodnosti prebivalcih ne moremo reèi. Kajti v Gradcu veje með Nemci dub, katerega se paè ne more radovati avstrijski patrijotizem — niti Wurmbraudov. Cesar sam to vé in zato je tako odloèno odklonil priti v Gradec, da bi bil navzoè pri slovesnem vlaganju temeljnega kamna za novo vseučilišèe. — Omeniti pa se nam zdi ob tej priliki, odkod se pa porajajo taki napadi na lojalnost Slovanov? Mnogo je namreè temu krivo tudi pisarjenje radikalno-narodnih krièaèev, bodisi pri èehih ali Slovincih, ki nimajo nikakega pogleda v naše državnopravne razmere in s svojo kratkovidnostjo pogosto dajejo priliko našim narodnim sovražnikom, da pograbiyo za tako kost ter dolžèe avstrijske Slovane pred svetom — panslavizma, katerega v resnici nikjer ni.

(Lavantinski knezoškof in občinski zastop na Ptuj.) Ko je prišel dné 13. t. m. mil. knezoškof lavantinski dr. Napotnik na Ptuj, pri slovesnem vsprejemu ni bilo videti ni župana, ni občinskega zastopa. Govorilo se je celò, da so v občinskem zastopu sklenili odkloniti povabilo župnijskega urada za udeležitev pri vsprejemu škofovem, èeš, da ni več èasu primerno, katoliškemu škofu skazovati take èasti. — Na katerem klinu omike in izobražene dostojnosti paè morajo stati ti ptujski nemško-liberalni modrijani, ki sami sebe tako grozno blamirajo pred svetom? — Ali se je morebiti mil. knezoškof zameril ptujskim nemškim liberalcem s svojim prekrasnim govorom na katoliškem shodu v Gradcu? To je res èudno, naj govori katoliški škof, kakor hoèe, liberalcem se gotovo zameri, pa naj bodo ti nemški ali slovenski, kajti naši napredo-narodni

„fortšritlerji“ so tudi očitali govoru mil. knezoškofa dr. Napotnika na katoliškem shodu v Gradcu, da je z njim „implicito“ proglašen za Slovence nemški jezik kot materni jezik. Tudi v tem slučaju se skrajnosti dotikajo — v liberalizmu.

(Umrli) je dne 23. t. m. zjutraj č. g. Janez Okorn, duhovnik v pokoju v Hrastju, v fari Šenčurski na Gorenjskem. — Pogreb boče v četrtek dopoldne v Šenčurju. R. I. P.

(Hrvatska vlada in verska vzgoja.) List „Hrvatski učitelj“ v zadnji številki ostro obsoja odlok vlade, s katerim se je odpravila vsakdanja šolska maša v poletni dobi za mladino v srednjih šolah, učiteljskih šolah in pripravnicah. — Hrvatska vlada, v katere odlokih veje duh vseučilišnega profesorja-ateista dr. Speveca, prav polagoma odstranja iz šol vse, kar bi mladini utrjevalo versko-nravno zavest. Pred par leti odstranili so veronauk kot predmet pri zrelostnem izpitu. Takrat je naglašal „Hrvatski učitelj“, da je to s pedagogičnega stališča neosnovano, ker se s tem odstranja, kar prav za prav človeka čini zrelega človeka. „Spoznavanje kukca ima torej odličnejše mesto, nego spoznavanje Bogā Stvarnika! Tem potom mora mladež veronauk in z njim seveda tudi krepost nizko ceniti in veronauk smatrati kot neko potrebno zlo.“ Zlate besede glasila hrvatskih učiteljev. — Ta članek ponatisnil je tudi „Obzor“. Nas le veseli, da ima med Hrvati še mnogo svetne gospode med njimi tudi učiteljev, ki tako vrolo branijo versko-nravno vzgojo. Slovenci v tem oziru v novejšem času žal nismo tako srečni.

(Trgovska in obrtna zbornica) ima 26. junija ob dveh popoldne sejo v mestni dvorani z naslednjim dnevnim redom: 1. Zapisnik zadnje seje. 2. Račun za leto 1890. 3. Poročilo o vprašanju, ali je penzionate za tujce šteti med dopuščane obrte. 4. Poročilo o vrstitvi slikanja kazal in napisov med rokodelske obrte. 5. Poročilo o vprašanju, kdo sme čevlje prodajati. 6. Poročilo o tem, ali smejo trgovci z modnim in pozamentirskim blagom klobuke prodajati. 7. Poročilo o prometu s Švico in Srbijo. 8. O vlogi zbornice v Gradcu, da bi se kmalu izvršila preuredba krošniarskega zakona. 9. O vlogi zbornice v Hebu, da bi se sklenila trgovinska pogodba z Brazilijo. 10. O vlogi zbornice v Budijevicah, da bi se skladišna od železniških vozov ne plačevala, ako stoje ob nedeljah in praznikih na progah posameznih tovarnarjev. 11. O vprašanju, ali smejo kleparji in ključavničarji postavljati plinovo žarečo luč.

Raznoterosti.

— Vse frančiškane iztirala bo francoska vlada iz Tunisa, ker so največ Italijani. Ta ukrep je vzbudil veliko nevoljo.

— Nemiri poljskih delavcev na Ogerskem. Kakor poročajo ogerski listi, so delavci v Batanyi na Ogerskem zahtevali, da se jim prepusti osmi del pridelka in plača po 1 gld. 80 kr. na dan, drugače ne pojdejo žita spravljat. Ko so se te zahteve odbile, napali so mestni urad klicajoč: „Pobijmo gospodo in žide!“

— Strela udarila. V Loringu pri Sopronju je dne 22. t. m. bil velik naliv. 24 oseb, ki so delale na polju, je bežalo v neko senico. Strela je pa kmalu v senico udarila in ubila dve kmetski dekleti, druge osebe pa bolj ali manj poškodovala.

Telegrami.

Reka, 24. junija. Cesar je bil danes zjutraj v veliki vojašnici, na katere dvorišči je bila vsa garnizija z ogersko deželno brambo postavljena. O četah, katerim je zapovedoval polkovnik Ivanossich, se je cesar pohvalno izrazil. Potem je cesar šel v mornarsko akademijo, kjer so vladarja pričakovali admiral Sterneck s štabom in profesorji. Cesar je v učnih dvoranah izpraševal nekatere gojence in bil z odgovori jako zadovoljen. Ravno tako je bil cesar zadovoljen z borilnimi, telovadnimi in strelnimi vajami. Cesar je potem obiskal še bolnišnične dvorane in čez poldrugo uro odšel v torpedno tovarno, izrazivši še jedenkrat popolno zadovoljnost.

Reka, 24. junija. Cesar ogledal je popoldne jako natančno angleško brodovje, ki ga je pozdravilo s streljanjem in uraklioi. Pri obedu, ki je bil potem, je cesar hvaležno spominjal se presrčnega vsprejema avstrijskega brodovja lani na Angleškem in je napil mej velikim naudušenjem kraljici Vik-

toriji in angleški mornarici. Admiral Hockins se je udano zahvalil za cesarski obisk in napil mej živahnim pritrjevanjem cesarju Francu Jožefu. Ob 7^{1/2} uri je cesar mej streljanjem topov angleškega brodovja ostavil mesto Reko.

Reka, 25. junija. Povrnivši se z admiralske ladije je cesar obiskal „Casino Patriotico“, kazino filharmonične družbe in trgovinski muzej. — K dvornemu obedu bili so povabljeni poleg tujih odličnjakov načelniki oblastev. Proti 8. uri je odšel cesar mej neprestanimi navdušenimi ovacijami na ladijo „Miramar“. 23 ladij z odlično družbo je pri odhodu cesarjevem napravilo špalir. Ko je plula ladija „Miramar“ mimo angleškega brodovja, je to pozdravljalo s streljanjem s topovi mej navdušenimi ovacijami občinstva.

Dunaj, 25. junija. V zbornici poslancev odgovoril je finančni minister na interpelacijo Halwichovo, da priznava, da je treba predelati carinski in državnomonopolni red. Velike letošnje pogajanja o trgovskih pogodbah z drugimi državami ovirajo, da se dela začeti ne morejo. Ko bodo omenjena pogajanja končana, bodo se takoj začela dela. — Na interpelacijo Kaiserjevo zaradi ponižanja soli je pa odgovoril finančni minister, da se bodo ob ugodnem času o tem začela pogajanja z Ogersko.

Dunaj, 24. junija. Državni zakonik priobčuje zakone o pridruženju svobodnega pristanišča tržaškega in okolice v carinsko okrožje in vvedenju državne vžitnine, ter o pritrjenju za spojenje Reke s carinskim ozemljem.

Zadar, 24. junija. Namestnik podmaršal David je danes zjutraj odpeljal z vojnim parnikom „Andrej Hofer“ na Liso, da pozdravi cesarja, ki jutri tje pride.

Budimpešta, 25. junija. Zbornica poslancev vsprejela je v tretjem branju predlogo o poddržavljenju ogerskih prog avstro-ogerske državnoželezniške družbe in pa pogodbo z Lloydom.

Veliki Varadin, 24. junija. Škof Lorenč Schlauch je v pospeševanje verskega čuvstva in duševne omike v svoji škofiji napravil ustanovo za 100.000 gld. in denar že izročil tukajšnjemu škofijskemu kapiteljnu.

Peterburg, 24. junija. Velikega kneza Mihaela Mihajloviča dali so pod skrbništvo. Premoženje mu bodeta oskrbovala oče in brat Jurij.

London, 24. junija. Po avtentičnih poročilih ustaja Asircev še ni končana. Vstaja se razširja in se že govori, da je guverner yemenski s svojim štabom umorjen. Vstaši proglasili so nezavisnost.

Novi York, 24. junija. Hamburška parobrodna družba je naročila svojim agentom, da ne smejo prodajati vozniških listkov anarhistom in osobam, ki se po novem zakonu ne smejo naseliti v Ameriki.

Piccoli-jeva tinktura za želodec je rahlo delujoče, vspešno učinkujoče, prebavne organe vrejujoče zdravilno sredstvo. — Cena steklenici 10 kr. (300—122)

po jako znižani ceni, za vse evropske železnice, in od 300 kilometrov naprej za vsako daljavo, priporočila ter s prospekti in vsakršnimi poljšanji o potovanju rado- voljno in brezplačno služiti. **Jos. Pavlin v Ljubljani** pisarna za potovanja. (7) Zvezki rabljujejših prog so vselej v zalogi. **VOZOVNIČNE zvezke (Fahrscheinhefte)**

Posojilnica v Ribnici, registrovana zadruga z omejeno zavezo, vabi svoje gospode zadružnike k

III. občnemu zboru,

kateri boče v nedeljo, dne 28. junija t. l., ob 4. uri popoldne v zadružnej pisarni.

Dnevni red:

1. Poročilo načelnštva za leto 1890.
2. Volitev načelnštva.
3. Slučajni predlogi.

Načelnštvo.

(3—1)

Tujci.

23. junija.

Pri **Maliču**: Degen in Ritter, zasebnika, iz Skofje Loke. — Petschaner, trgovec, iz Kočevja. — Hager iz Grada. — Masimovitz, trgovec, iz Zagreba. — dr. Globočnik s soprogo z Vrhnike. — Ana Zinotti iz Rateč. — Čamerik iz Vidma. — Lipman, Vogel, Feigl, Izepest, z Dunaja.

Pri **Stona**: Schwach, dež. sodišča svetnik, iz Ljubna. — Schwab, Graulman; Hospodar in Infanger, potovalca, z Dunaja. — Lechner, inženjer, s soprogo; Lakoser, c. in kr. podpolkovnik, s soprogo, iz Trsta. — Zechner, trgovec, iz Kadanja. — Stadelman, iz Bedena. — Debeljak, župnik, iz Predvdora. — Deutsch, trgovec, iz Grada. — Zingler od Sv. Ane. — Župnik, vladni koncipijent, iz Logata.

Pri **avstrijskem caru**: Hanusch iz Prage.

Pri **bavarskem dvoru**: Josip in Eliza Jaklič iz Srednje Vasi. — Kurze s soprogo iz Kočevja. — Ultscher, slikar, iz Celja. — Pirker in Posch, želez. strojevodji, s Koroškega.

Pri **Južnem kolodvoru**: Lampe, trgovec z lesom, z nečakinjo, iz Zagreba. — Teuschmann z Dunaja. — Fantini, trgovec z lesom, iz Kamnika. — Reim, potovalec, iz Trsta.

Umrli so:

24. junija. Marija Cerar, izvoščeka hči, 2^{1/2} leta, Krakovski nasip 10, rhaehitis.

Vremensko sporočilo.

Dan	Cas	Stanje		Veter	Vreme	Mokri- na 24 ur v milim.
		srakomera v mm	toplomera po Celsiju			
7. u. zjut.		73.69	17.0	sl. svzh.	jasno	
24. 2. u. pop.		73.57	26.0	mz. zapad	"	0.00
9. u. zveč.		73.53	18.4	sl. svzh.	"	

Srednja temperatura 20.5°, za 1.7° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafirano poročilo.)

25. junija.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	92	gld.	40	kr.
Srebrna " 5% " 100 " 16%	92	"	45	"
5% avstr. zlata renta, davka prosta	111	"	05	"
Papirna renta, davka prosta	102	"	35	"
Akcije avstr.-ogerske banke	1017	"	—	"
Kreditne akcije	298	"	—	"
London	117	"	15	"
Srebro	—	"	—	"
Francoski napoleonid.	5	"	28	"
Cesarski cekini	5	"	54	"
Nemške marke	57	"	47 ^{1/2}	"

Prodaja vina (3-3) v graščini na Raki pri Krškem.

Leta 1889. vedro (56.6 lit.) gld. 10
" 1890. " " " 16.

(3)